

Nr 146.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 2 juni 1910.
— — — — Andra kammaren den 2 juni 1910.

Riksdagens skrifvelse till Konungen rörande utredning i fråga om kostnadsfri utdelning af Post- och Inrikes tidningar till rikets samtliga kommuner.

[Första kammarens tillfälliga utskotts (nr 1) utlåtande nr 16.]

[Andra kammarens tillfälliga utskotts (nr 5) utlåtande nr 19 och 48.]

Till Konungen.

Uti en inom Riksdagen väckt motion har — med framhållande af det otillfredsställande sätt, hvarpå det med Post- och Inrikes tidningar afsedda ändamål uppfylldes — ifrågasatts en utredning, huruvida icke denna tidning kunde upphöra samt ersättas med en statstidning för den legala annonseringen och meddelanden från regering och Riksdag.

Enligt det den 20 december 1791 af Konung Gustaf III för Svenska akademien utfärdade privilegiebrevet å utgifvandet af Post- och Inrikes tidningar, hvilket privilegiebref sedermera genom särskilda Kungl. Maj:ts beslut bekräftats, skall all legal annonsering äga rum i nämnda tidning.
Bih. till Riksd. Prot. 1910. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 29 Häft. (Nr 146—147). 1

Sedan länge har den meningen varit rådande, att Post- och Inrikes tidningar med hänsyn till sin ringa spridning icke tillfredsställande fyller de kraf, som med fog kunna ställas å ett organ för den legala annonseringen. De sifferuppgifter, som varit för Riksdagen tillgängliga angående det nuvarande antalet prenumeranter å tidningen, af hvilka en väsentlig del utgöres af ämbetsverk, ådagalägger ock riktigheten af denna uppfattning.

Väl är det sant, att beträffande åtskilliga af de förhållanden, som skola kungöras i Post- och Inrikes tidningar, äfven annat kungörelsesätt är föreskrifvet, såsom i ortstidning eller vederbörande kyrkor eller länskungörelser, äfvensom att åtskilligt af hvad som kungöres i Post- och Inrikes tidningar sprides vidare genom notiser i den öfriga pressen. Så är emellertid icke fallet i fråga om ett flertal för vederbörande intressenter synnerligen viktiga tillkännagifvanden, såsom exempelvis kungörelser om arf åt till vistelseort okända bodelägare, personers försättande i omyndighetstillstånd eller förklarande för döda samt stämningar och konkursansökningar gentemot å okänd ort vistande personer m. m.

Att anstalter böra träffas för åstadkommande af större spridning bland allmänheten af den publikation, som innehåller de legala tillkännagifvandena, anser Riksdagen därför vara ovedersägligt.

Riksdagen anser dock hvarken nödigt eller lämpligt att för närvarande begära en utredning angående Post- och Inrikes tidningars upphörande och ersättande med en statstidning, synnerligen som Svenska akademien inkomst af Post- och Inrikes tidningar oafkortadt användes för dess sedan 1880-talet fortgående betydelsefulla arbete med utgifvandet af en ordbok öfver svenska språket, för hvilket ändamål stora årliga statsanslag eljes blefve nödvändiga.

För att nå det med Posttidningen afsedda syfte ligger gifvetvis hufvudvikten å att få tidningen mera spridd bland allmänheten; och den åtgärd, som enligt Riksdagens mening mest skulle bidra härtill, vore en kostnadsfri utdelning af tidningen till en hvar af rikets omkring 2,500 kommuner.

Ett åläggande för Svenska akademien att kostnadsfritt sprida tidningen till rikets alla kommuner behöfde visserligen icke rubba akademien privilegium att utgifva tidningen. Men bestridandet af de stora kostnaderna för här ifrågasatta gratisspridning skulle emellertid kunna afsevärdt minska akademien förmåga att bekosta ordboksarbetet och möjligen föranleda ett långsammare utgifningssätt, något som ur många synpunkter vore beklag-

ligt. Åtgärder torde emellertid kunna vidtagas till vinnande af besparingar vid tidningens redigering; i hvilket afseende en viss begränsning af tidningens textinnehåll och därpå beroende minskning i redaktions- och tryckningskostnad samt användande af billigare papper till gratisupplagan synes kunna ifrågasättas.

Beträffande textinnehållet i tidningen anser Riksdagen det principiellt oriktigt, att tidningen uti en eller annan partiriktning uttalar sig i politiska och sociala frågor, utan bör tidningens hållning i sådant afseende vara fullt neutral.

I detta sammanhang vill ock Riksdagen såsom sin mening uttala, att, ehuru det ingalunda torde vara att befara, att annonspriset af akademien oskäligt höjes, det i allt fall torde vara lämpligt, att taxan för legala annonser i tidningen fastställas af Eders Kungl. Maj:t.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes utreda, huruvida och under hvilka villkor Post- och Inrikes tidningar såsom organ för allmänna kungörelser och legala annonser må kostnadsfritt komma rikets samtliga kommuner tillhanda.

Stockholm den 2 juni 1910.

Med undersätlig vörndnad.
